

Základní škola a Mateřská škola Radějov, okres Hodonín, příspěvková organizace
696 67 Radějov č. p. 1

tel.: ZŠ řed. — 725 035 723
IČO: 75023091

ZŠ kanc. — 725 035 722 MŠ — 725 035 721
@mail: zs.radejov@centrum.cz

ŠJ — 725 035 719 ŠD — 727 876 068
č. účtu: 86-2425410207/0100

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

" Kdo si hraje, nezlobí "

1. Identifikační údaje:

Předkladatel:	Základní škola a Mateřská škola Radějov, okres Hodonín
Adresa:	696 67 Radějov č. p. 1
Telefon:	Základní škola: 725 035 723 Kancelář: 725 035 722
E-mail:	zs.radejov@centrum.cz
IČO:	75023091
DIČO:	CZ75023091
Zřizovatel:	Obec Radějov
Adresa:	696 67 Radějov, č. p. 130
Telefon:	518337828
E-mail:	podatelna@radejov.cz
IČO:	00285234
DIČO:	CZ00285234
Web obce:	www.radejov.cz/
Web školy:	www.zsradejov.cz/
Ředitel školy:	Mgr. Petra Jamná, zástupce statutárního orgánu
Koordinátor ŠVP školy:	Mgr. Petra Jamná
Cílová skupina:	1. – 5. ročník
Vychovatelky ŠD:	Jana Kuníková a Kateřina Lakosilová
Web družiny:	zsradejov.4fan.cz/
FB:	www.facebook.com/Školní-Družina-Radějov-483650301759650/
Instagram:	https://www.instagram.com/skolni_druzina_radejov/
Zpracovatelka:	Jana Kuníková, vychovatelka ŠD
Platnost dokumentu:	od 1. 9.2022

2. Charakteristika školní družiny, popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek:

- Školní družina je součástí Základní školy a Mateřské školy Radějov, příspěvkové organizace, okres Hodonín.
- Je umístěna v prostorách nad tělocvičnou, vchod do ŠD je v meziposchodí budovy ZŠ. Dveře družiny jsou viditelně označené.
- Využívá pro svou činnost místnost ŠD a veškeré prostory jako základní škola - tělocvičnu i školní zahradu. Základní materiální vybavení školní družiny je vyhovující.
- Ve školní družině pracují dvě vychovatelky, které mají odpovídající vzdělání v pedagogice a psychologii a praxi. Účastní se vzdělávacích kurzů a seminářů dle plánu DVVP.
- Školní vzdělávací program školní družiny navazuje na vzdělávací program základní školy. Ve školní družině se uskutečňuje zájmové vzdělávání. Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Školní družina není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, odpočinku a rekreace účastníků spojené s pobytem mimo učebny školní družiny.

3. Pojetí vzdělávání ve školní družině:

ŠD je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) § 111 Zájmové vzdělávání, a podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve školní družině. Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky. ŠD organizuje zájmové vzdělávání především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce. Činnost ŠD vede u žáků k rozvíjení klíčových kompetencí.

Činnost školní družiny (zájmové vzdělávání vymezené výše citovanou vyhláškou) se snaží ústit v získávání určitých kompetencí. Jedná se o komplexní působení na žáky při rukodělných činnostech, esteticko-výtvarné výchově, při sportu, přírodovědných aktivitách, při rozvoji počítačové gramotnosti, při společenské výchově, při sebevzdělávání žáků i odpočinku. Školní družina navazuje na program předškolního vzdělávání a částečně z něj také vychází při formulaci tzv. klíčových kompetencí. Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

- a. **KOMPETENCE K UČENÍ:** učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí hodnotit své výkony, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
- b. **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU:** všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení. Započaté činnosti dokončuje.
- c. **KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:** ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.
- d. **SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE:** samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- e. **ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE:** učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na své osobní i zdraví druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).
- f. **KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU:** orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám a na využití volného času.

Konkrétní cíle vzdělávání:

Obsah vzdělávání má tyto oblasti:

- **Místo, kde žijeme** – poznání nejbližšího okolí, život v rodině, ve škole, ve společnosti, vycházky do okolí, orientace v terénu, seznamování s lidovými zvyky, besedy o našem městě a okolí, dopravní výchova – bezpečnost na cestě do školy a vycházkách (kompetence činnostní a občanské).
- **Lidé kolem nás** – osvojení vhodného chování a vystupování, slušná mluva a základy společenského chování na různých místech a v daných situacích, předcházení šikaně (kompetence k řešení problémů, komunikativní a sociální).
- **Lidé a čas** – budování správného režimu dne a jeho dodržování, učit žáky s časem nakládat a vážit si ho, využití volnočasových aktivit, beseda, vlastní výroba časových plánů, rozvrhů (kompetence k trávení volného času).
- **Člověk a jeho zdraví** – poznání sebe sama, poučení o zdraví, nemoci, prevenci, osobní hygieně, předcházení úrazů, umění ošetřit drobná poranění, vycházky do přírody,

dodržování pitného režimu, posilování těla i ducha (kompetence komunikativní, občanské a sociální).

- **Rozmanitost přírody** – pozorování rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody, vycházky a pobyty v přírodě, studování encyklopedií, výstavky přírodnin, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

Specifické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění jsou začleňováni do volnočasových aktivit a jsou zajištěny podmínky pro rozvoj jejich osobnosti.
- Je zohledňováno přiměřené zatížení v oblasti fyzické i psychické.
- Vychovatelka se opírá o doporučení poradenských zařízení, popř. praktického lékaře pro děti a dorost, zprávou z SPC.
- Začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře.
- Činnosti respektující možnosti žáka.
- Specifické činnosti s cílem reedukační péče o žáka.

Žáci mimořádně nadaní:

- Rozvoj mimořádně nadaných žáků je zajištěn vytvářením podmínek k rozvíjení jejich nadání zabezpečením dostatku výukového materiálu, vytvářením podnětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti, umožněným přístupem k internetu, zadáváním samostatných a náročnějších úkolů, individuální prací se žákem.

4. Délka, formy, obsah a časový plán vzdělávání:

a) Provoz ranní ŠD:

- 06:30 – 7:42 h
- 07:42 h – odchod žáků s vychovatelkou do tříd
- Příchod přihlášených účastníků je individuální, dle potřeb rodičů. Přístup do budovy ŠD je umožněn účastníkům po zazvonění na zvonek ŠD, který je umístěn před hlavním vchodem do školy.
- Účastníci se věnují odpočinkové a rekreační činnosti.

b) Provoz odpolední ŠD:

- 12:00 – 16:00 h (dle skončení výuky účastníků)
- Do ŠD přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitelek/ vychovatelek.
- V jídelně si je po 4. vyučovací hodině přebírá vychovatelka, po 5. vyučovací hodině odvádí do ŠD děti učitelka.
- Od chvíle vstupu účastníků do ŠD, přebírá vychovatelka za tyto účastníky odpovědnost.

- Pokud účastník navštěvuje během pobytu ve školní družině kroužek, odpovídá za něj v této době vedoucí kroužku, který účastníka z oddělení osobně před kroužkem vyzvedne a po ukončení kroužku zase osobně předá vychovatelce.
- O případném úrazu informuje vedoucí kroužku vychovatelku ihned při předání účastníka.

Oddělení ŠD se naplňuje nejvýše do počtu 25 žáků denně přítomných. Jedná se vždy o žáky, kteří jsou v daný čas přítomni fyzicky.

Činností družiny se mohou dočasně účastnit i žáci nezařazení do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků do družiny řádně zapsaných.

Aby nebyla narušována činnost ŠD, jsou pro odchody žáků stanoveny doby: 13.00, 13.30, 14. 00, 14.30, 15.00, 15:30 a 16:00 hodin.

- Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,
 1. kontaktuje zástupce statutárního orgánu
 2. kontaktuje pracovníka obecního úřadu
 3. požádá o pomoc Policii ČR

ŠD může zřizovat zájmové kroužky a organizovat jiné činnosti (např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce apod.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou dobu provozu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. účast na těchto aktivitách, není vázáno na zápis do ŠD. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.

ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky. Členy těchto kroužků mohou být i žáci, kteří nejsou zapsáni k pravidelné docházce do ŠD.

Rodiče a další návštěvníci mohou vstupovat do učeben ŠD jen po dohodě s vychovatelkou.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě nebo ráno, dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na koberci, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti, četba apod.
- **Rekreační činnosti** - převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze vždy považovat za nekázeň, ale za součást možné relaxace žáků po soustředění ve vyučování. Slouží k regeneraci sil.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

- **Příprava na vyučování** - zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost školní družiny, nebo také zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti školní družiny (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

Vypracovávání domácích úkolů pouze se souhlasem rodičů (tato činnost by měla být zařazována do denního režimu v souladu s křivkou výkonnosti žáka, tedy po odpočinkových činnostech - nikoliv tedy před 15. hodinou). Při vypracovávání písemných domácích úkolů vychovatelka žákům úkoly neopravuje, pouze vyzve k vyhledání chyby, opravení a zdůvodnění

5. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání:

a) Přihlášení účastníka do školní družiny:

- Účastník je přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny na základě vyplněného, odevzdaného zápisního lístku a zaplaceného školného.
- Zápisní lístek je stvrzen podpisem zákonného zástupce účastníka ŠD a předán vychovatelce.
- Platnost zápisního lístku je jeden školní rok.
- Přihlášení do ŠD je závazné.

b) Odhlášení účastníka ze školní družiny:

- Účastník je odhlášen na základě řádně vyplněné a doručené odhlášky vychovatelce. Následně je účastník vyřazen.
- Případný přeplatek bude co nejdříve vrácen na účet, ze kterého byla prováděna platba za ŠD.

c) Kritéria pro přijetí žáků do školní družiny:

- Do školní družiny jsou přijímáni žáci v souladu se zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších novel a vyhláškou 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.
- Přijetí rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v závazné písemné přihlášce a na základě splněných kritérií pro přijetí, a to maximálně do výše stanovené kapacity ŠD.

Nastane-li skutečnost, že zájem o přijetí do ŠD je vyšší, než je stanovená kapacita ŠD, rozhoduje o přijetí žáka do ŠD ředitel na základě těchto kritérií:

1. Nejdříve budou přijati všichni zájemci o ŠD z 1. a 2. ročníku.
2. Zájemci o ŠD z 3. - 5. ročníku budou přijímáni do naplnění její kapacity. V případě, že by mohlo dojít k překročení, budou přednostně přijímáni žáci nižšího ročníku, a to ti, kteří již mají sourozence v ŠD, dále na základě věku (data narození - tzn. dne, měsíce a roku)

od nejmladšího po nejstarší. V případě nedostatku míst pro žáky tohoto ročníku, rozhodne o jejich přijetí los.

- Má-li být účastník uvolněn ze ŠD dříve než v hodinu určenou na zápisním lístku, vyzvedne jej zákonný zástupce osobně, nebo se účastník musí předem prokázat písemným vyzváním rodičů opatřeným datem a jejich podpisem, nebere se zřetel na telefonická omlouvání. Od této doby a po ukončení provozu ŠD přejímají právní odpovědnost za své dítě rodiče.
- Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

d) Platba za pobyt ve školní družině:

- Výši úplaty za zájmové vzdělávání ve ŠD stanoví zřizovatel (obec) po dohodě s ředitelem ZŠ, a to na dobu kalendářního měsíce, bez ohledu na dobu pobytu ve ŠD.
- Výše úplaty je stanovena na 100,- Kč měsíčně, je splatná předem, platí se zpravidla v jedné splátce – za období září až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok.

6. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví:

- Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu. Pokud ŠD pro svoji činnost využívá jiné učebny / tělocvičnu, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny.
- Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ.
- Žák bez vědomí vychovatelky neopouští oddělení školní družiny. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji na zápisním lístku.
- Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a vnitřním řádem školní družiny, který je pro žáky vyvěšen v učebně a je účastníkům opakován dle potřeby včetně poučení o BOZ a PO.
- podmínkami pro hygienické a bezpečné působení ŠD - vhodná struktura režimu žáků v ŠD s dostatkem relaxace a aktivního pohybu - vhodný stravovací a pitný režim - zdravé prostředí prostorů ŠD - ochrana žáků před úrazy - pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska bezpečnosti - dostupnost prostředků první pomoci, kontakt na lékaře
- Podmínkami psychosociálními - klidné prostředí a příznivé sociální klima - respekt k individualitě žáka, k jeho potřebám a osobním problémům, k jeho zájmům - ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy - vytváření podmínek pro spoluúčast žáků na životě ŠD - včasná informovanost žáků i jejich rodičů o činnosti ŠD.

7. Dokumentace ŠD:

V družině se vede tato dokumentace:

- Přehled výchovně vzdělávací práce či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí.
- Docházkový sešit pro zaznamenávání docházky žáků do ranní družiny.
- Písemné přihlášky dětí; jejich součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.
- Celoroční plán činnosti, rozpracovaný do měsíčních plánů.
- Evidence zájmových kroužků.
- Roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy.
- Vnitřní řád školní družiny, rozvrh činnosti.
- Knihu úrazů a záznamy o úrazech dětí, žáků.

Zveřejnění ŠVP:

Tento ŠVP je zpřístupněn k nahlédnutí na nástěnce chodby školy, ve školní družině a na webových stránkách školy. Případné dotazy řeší osobně nebo písemnou formou p. vychovatelky.

V Radějově dne 1. 9. 2022

Vypracovaly: Jana Kuníková, Kateřina Lakosilová